

«Қаралды»
Пед. кеңесте №1
«31» 08 2021 ж

«Бекітемін»:
С. Оразалин атындағы
ЖОББМ директоры А. А. Дошаев

«Келісемін»:
Әйтеке би аудандық білім
бөлімінің басшысы:
Б. Д. Сейіханов

Тақырыбы:

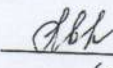
«Мен және айналадағы табиғат»

(вариативтік компонент)

МАДТ

Пән мұғалімі: **Ғ. С. Бултекова**
(МАД тәрбиешісі)

ӘБ отырысында қаралды: _____ **К. Л. Көлкебаева**
(әдістемелік бірлестік жетекшісі)
№1 хаттама 27.08.2021 ж

Тексерілді: **Г. А. Акимова**
(оқу ісінің орынбасары)

2021 – 2022 оқу жылы

Түсінік хат

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың жалпыға міндетті мемлекеттік стандартына (2016 жылғы 13 мамырдағы №292 ҚР Үкіметінің қаулысы), Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарына (ҚР БҒМ 2016 жылғы 22 маусымдағы №391 бұйрығына 1-қосымша) сәйкес жалпы білім беретін мектептердегі мектепалды даярлық сыныбына берілген 4 сағат вариативтік компонентті жүзеге асыру бағытында 1 сағаты «Мен және айналадағы табиғат» әдістемелік кешені негізінде жоспарланды. («Келешек -2030» ЖШС, 2017 жыл С.Ф.Еликова, О.И.Вязовая, Е.А.Москаленко)

Мақсаты:

- Балалардың адам, табиғат, қоршаған орта туралы түсініктерін қалыптастыру;
- Балалардың сезімдерін жақсарту;
- Табиғатты түсінуге және оны бағалауға үйрету, табиғатқа деген рақымсыздықпен күресуге көмектесу.

Міндеттері:

- Тәрбиеленушілерде табиғат және қоғам туралы алғашқы түсініктерін қалыптастыру;
- Табиғат, қоршаған орта факторларының адам денсаулығы үшін маңызын білу;
- Табиғаттың жеке экологиялық заңдылықтарын білу;
- Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктер мен жануарларды білу;

Мазмұндық бөлім:

Бұл бөлімде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттырып, оларды табиғатқа, қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыруға тәрбиелейді. Экологиялық тәрбие табиғатқа деген адамгершілік құндылық қатынасуымен айқындалады, оның негізгі шарттары: тірі тіршілік иелеріне ақ ниетпен қарау, эмоционалды ықыластылық, табиғи нысандарға қызығушылық, олармен позитивтік қатынасуды жасауға ұмтылу, олардың өмірі үшін керекті жағдай жасау.

Күтілетін нәтиже:

- Табиғи және адам қолымен жасаған объектілерді ажырата алуды үйрету.
- Адам мен табиғат арасындағы ажырамас байланыс жайында түсініктерін қалыптастыру
- Қоғам және табиғат туралы алғашқы түсініктері қалыптасады;
- Қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктері артады;
- Адам, табиғат, қоғам арасындағы байланысты түсінеді;
- Қоршаған ортада тәртіпті сақтайды;
- Өзін жеке адам ретінде таниды және өзінің мүмкіндіктерін біледі;

Нормативтік бөлім.

№	Тақырыбы	Мақсаты.	Сағат саны	Уақыты
1	Табиғат дегеніміз не?	Балаларды табиғат, тірі табиғат, өлі табиғат туралы туралы түсініктермен таныстыруды жалғастыру. Табиғи және адам қолымен жасаған объектілерді ажырата алуды үйрету. Адам мен табиғат арасындағы ажырамас байланыс жайында түсініктерін қалыптастыру	1	1.09.2021
2	Жеуге жарамды және улы саңырауқұлақтар.	Балаларға саңырауқұлақты дұрыс жинау ережесі туралы түсінік беру. олардың көптүрлілігі және олардың арасында жеуге жарамдылары ғана емес, сондай-ақ улылары да бар екендігі туралы әңгімелеу.	1	8.09.2021
3	Алтын түсті қалтауыз	Балаларды торда тіршілік ететін жануарларға мейірімді, жанашыр, қамқор болуға үйрету;	1	15.09.2021
4	Ағаштарға қонаққа бару.	Балаларды ағаш түрлерімен және олардың қоршаған ортамен өзара байланысы туралы түсінік беруді жалғастыру (топырақпен, сумен, күннің көзімен)	1	22.09.2021
5	Жануарлар-біздің көмекшілеріміз.	Үй жануарларына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	1	29.09.2021
6	Күзгі ауа тазалығы немесе ауаны қалай көруге болады.	Балаларды ауа, оның қасиеттері және адам өміріндегі рөлімен таныстыру.	1	6.10.2021
7	Өлкеміздің жануарлар әлемі.	Балалардың өлкеміздің жануарлары туралы түсініктерін кеңейту. жануарларға қайырымды, қамқор болуға, оларға пайда тигізуге дағдыландыру	1	13.10.2021
8	Өрт апатынан сақтану.	Балаларға ересек адамдардың көмегінсіз от жағудың, отпен ойнаудың қауіптілігін және оның үлкен апатқа апарып соқтыратынын түсіндіру.	1	20.10.2021
9	Табиғаттағы су айналымы.	Балаларды табиғаттағы су айналымымен таныстыру. Су қасиеттеріне қарай әртүрлі болатындығы: дәмі, тазалығы. т.б. туралы білім беру.	1	27.10.2021
10	Өз ойыншықтарыңды күте біл.	Балаларды ойыншықтарына ұқыпты болуға, сныған, қалған ойыншықтардың қоқысқа айналмауы үшін, мүмкіндігінше	1	10.11.2021

		оларды жөндеуге тырысыға тәрбиелеу.		
11	Балықтар туралы біз не білеміз?	Балалардың біздің өлкеде мекендейтін балықтар жайлы, олардың сыртқы ерекшеліктері мен тіршілік ету ортасы туралы білімдерін толықтыру.	1	17.11.2021
12	Сүйкімсіз жануарлар жайында.	Сырт көрінісі жағымсыз жануарларға теріс көзқараста болмау, әсіресе іс әрекет пен қылықтарға бой алдырмау дағдыларын қалыптастыру.	1	24.11.2021
13	Пештің мұржасы түтіндейді.	Балаларға ауаны ластау көздері жайлы таза ауаның денсаулыққа маңызы, экологиялық қауіпсіздік ережелері туралы қарапайым түсінік беру.	1	8.12.2021
14	Біздің өлкенің ормандары	Балалардың туған өлке табиғат туралы білімдерін кеңейту, орманның адам өміріндегі мағызын түсіндіру.	1	15.12.2021
15	Тиін, қоян, және бұлан орманда қысты қалай өткізеді?	Ормандағы жануарлар өмірі туралы, олардың қысқы мерзімге бейімделуі жайлы ұғымдарын қалыптастыру.	1	22.12.2021
16	Табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктері	Балаладың бөлме өсімдіктері, жарықсүйгіш және көлеңкесүйгіш, құрғақшылыққа төзімді және ылғалсүйгіш өсімдіктер, оларды үй жағдайында өсірудің ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейтіп жүйелеу.	1	29.12.2022
17	Құстар өмір сүруі керек	Қызыл кітапқа енген құстармен таныстыру. Балалардың экологиялық тұрғыдан ойлау қабілеттерін қалыптастыру.	1	12.01.2022
18	Табиғат әлемі	Табиғатты қорғау туралы, мейірімділік сезімдерін ұялату.	1	19.01.2022
19	Ормандағы шыршаны қорғайық.	Экологиялық тәрбие негіздерін қалыптастыруды мейірімділік, барлық тірі жан иелеріне деген жанашырлық сезімдерін тәрбиелеу.	1	26.01.2022
20	Су – өмірдің көзі және оның қасиеттері.	Судың қасиеттерімен таныстыру, сараптама жасап, анықтай білу қасиеттерін дамыту.	1	2.02.2022
21	Өлкеміздің өзен – көлдері.	Өлкеміздің су қорымен таныстыру. Өзен-көлдердің ерекшелік белгілері туралы түсінік беру.біздің өлкенің ірі өзен-көлдерімен, су қоймалардағы жануарлардың тіршілігімен таныстыру.	1	16.02.2022

22	Қыстайтын құстарға қонаққа бару.	Қыстайтын құстар туралы, олардың жылдың әр маусымына қарай қоректену бейімділіктері туралы түсініктерін кеңейтіп, бекіту.	1	23.02.2022
23	Қазақстанның «Қызыл кітабы»	Қаз Қызыл кітабымен, оған енген сирек кездесетін және жойылу қауіптегі өсімдіктермен, жануарлармен таныстыру.	1	2.03.2022
24	Жасыл дәріхана.	Дәрілік өсімдіктер туралы білімдерін бекіту.	1	9.03.2022
25	Ғаламшар ауырып қалды.	Жер – баршамыздың ортақ үйіміз екені туралы, оған бірлесе отыра қамқор болу керектігі жайлы ұғым беру.	1	16.03.2022
26	Экологиялық пирамида.	Көктем мезгілінде табиғатта болатын өзгерістерді көру дағдыларын жетілдіру.	1	6.04.2022
27	Неліктен улы жаңбырлар жауады?	Табиғаттағы экологиялық өзгерістер туралы балалардың білімдерін арттыру.	1	13.04.2022
28	Пайдалы немесе зиянды	Жануарларды пайдалы және зиянды деп бөлуге болмайтыны туралы, ісі мен көзқарасында оны басшылыққа алмау жайлы ұғым қалыптастыру.	1	20.04.2022
29	Сары көйлек киген бақбақ.	Өсімдіктердің мезгілдік дамуы, қоршаған ортамен байланысы туралы түсінік беру.	1	27.04.2022
30	Орман – көпқабатты үй.	Ормандардың жойылу себебін түсіндіру, ормандағы экологиялық сауатсыз мінез-құлықтан аулақ болуды үйрету.	1	4.05.2022
31	Қанатты достармен кездесу.	Жыл құстарының сан алуандығы туралы жалпы түсінік беру.	1	11.05.2022
32	Табиғатта өзінді қалай ұстау керек?	Табиғаттағы іс-әрекет мәдениет туралы білімдерін бекіту.	1	18.05.2022

Барлығы: 33 сағат

Пайдаланылған әдебиеттер:

Тәрбиешілерге арналған әдебиеттер:

1. «Дүниетану» әдістемелік құралы.
2. «Бастауыш мектеп» журналы №10 2012 жыл, «Мөлдір бұлақ» журналы №5 2018 жыл.
3. «Қоршаған ортамен танысу». Алматы кітап 2008жыл
4. Балаларды табиғатпен таныстырудың негіздері. К.А.Аймағанбетова.
5. Мектеп жасына дейінгі балаларды табиғатпен таныстыру. Веретеникова С.А
6. Балаларға арналған танымдық энциклопедиялар.
7. Мектеп жасына дейінгі балалардың дүниетанымын қалыптастыру. Ә.М.Мұханбетжанова.

Тәрбиеленушілерге арналған әдебиеттер:

1. Қоршаған ортамен танысу оқулығы. Алматы кітап 2008жыл
2. Балаларға арналған танымдық энциклопедиялар.
3. Менің алғашқы энциклопедиям.
4. Сүтқоректілер. Аруна баспасы.
5. Ғажайып деректер. Аруна баспасы.
6. Үй жануарлары. Аруна баспасы.
7. Табиғат біздің досымыз. «Мектеп» баспасы. 2012 жыл.